

# Školní vzdělávací program pro školní družinu

## Identifikační údaje

|                               |                                                                                     |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Předkladatel</b>           | Základní škola a mateřská škola Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvková organizace |
| <b>Ředitelka školy</b>        | Mgr. Hana Hladíková                                                                 |
| <b>Telefon školy</b>          | 566522991                                                                           |
| <b>Telefon školní družiny</b> | 773071135                                                                           |
| <b>Webové stránky</b>         | <a href="http://www.zsmostiste.cz">www.zsmostiste.cz</a>                            |
| <b>E-mail</b>                 | <a href="mailto:reditelka@zsmostiste.cz">reditelka@zsmostiste.cz</a>                |
| <b>ŠVP vypracovala</b>        | Mgr. Hana Hladíková                                                                 |

Platnost od 1. 9. 2007

Aktualizace 2. 9. 2024

Mgr. Hana Hladíková - ředitelka školy

## Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Velké Meziříčí, Mostiště 50, příspěvkové organizace. Družina má dvě oddělení. První oddělení se nachází se v přízemí budovy základní školy, druhé v patře v prostřední kmenové třídě. Stanovená kapacita žáků je 60. Do školní družiny jsou přijímáni žáci ze všech ročníků školy, přednost při přijímání mají žáci prvního a druhého ročníku a žáci, kteří čekají na odjezd autobusů do okolních obcí. Žáci vyšších ročníků jsou přijímáni do naplnění kapacity. Vychovatelky volí formy a metody práce dle věku a individuálních potřeb dětí v souladu se školním vzdělávacím plánem a plánem činností.

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Družina částečně umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Časové rozvržení a uspořádání činností se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

## Cíle vzdělávání

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáka k otevřené komunikaci a spolupráci.

Specifické výchovné cíle stanovené pro naši školní družinu:

- usilujeme o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti
- pozitivně motivujeme k dobrovolnému přijetí činnosti
- podporujeme iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dáváme možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu
- pozitivně hodnotíme (hodnocení společné i individuální) snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzujeme tvořivost a vlastní fantazii
- zařazujeme činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby žáků
- posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti
- předkládáme nové podněty, které žáka obohacují, neopakujeme stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den
- vedeme k umění využívat získané poznatky a dovednosti v praxi při řešení problémů
- podporujeme pozitivní představu o sobě i druhých, schopnost projevit empatii

- rozvíjíme umění používat otevřenou komunikaci a spolupráci
- učíme citlivě vnímat prostředí i přírodu
- podporujeme umění chránit si své fyzické i duševní zdraví

Překážky v uskutečňování našich cílů jsou:

- časová rozdílnost při nástupu žáků do ŠD po vyučování
- více ročníků v oddělení
- kroužky zájmové činnosti
- odchod žáků na oběd
- střídání přítomnosti žáků na činnost
- odchody žáků domů a osobní předávání žáků rodičům
- časový prostor na činnosti

K naplňování cílů slouží vybavování dítěte dostatečnými kompetencemi.

Jsou to:

Kompetence k učení – dítě se učí s chutí, práci dokončuje, vybírá si vhodné způsoby k učení, umí reálně zhodnotit výsledky, pracuje samostatně – experimentuje a získané poznatky umí využít pro praxi

Kompetence k řešení problému – dítě si všímá, co se děje, hledá problémy a chce je řešit (hledá různé způsoby řešení). Dítě si umí svůj postup zdůvodnit, mělo by si uvědomit zodpovědnost za své rozhodnutí (vyhýbání se problémům nevede k řešení).

Komunikativní kompetence – dítě ovládá řeč, zdokonaluje schopnost své myšlenky vhodně formulovat, umí komunikovat se všemi přiměřeným způsobem, dokáže vyjadřovat své postoje (snaha o pozitivní myšlení). Dítě využívá různé informativní zdroje, z nich si vybírá a hodnotí reálnost informací. Kultivovaná komunikace.

Sociální a interpersonální kompetence – dítě se učí plánovat, umí odhadnout rizika svých nápadů, samostatně rozhoduje o svých činnostech, odpovídá za svoji činnost, projevuje citlivost, empatii, rozpoznává vhodné a nevhodné chování, podílí se na příznivé atmosféře ve skupině, dokáže se prosadit i podřít, je schopno respektovat jiné, vytváří si představu o sobě samém, ovládá své jednání (zdravé sebevědomí)

Občanská kompetence – dítě si uvědomuje svá práva i povinnosti, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu (dovede ji rozpoznat), dbá na své zdraví, uznává naše i cizí tradiční hodnoty, respektuje a chrání tradice, projevuje pozitivní postoj k přírodnímu prostředí

Kompetence k trávení volného času – dítě se zorientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmovou činnost dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže říct NE nevhodným nabídkám.

## Délka a časový plán vzdělávání

Činnost školní družiny je zpravidla zahájena druhý den po dni, kdy je zahájen školní rok a ukončena v den před dnem, kdy je vydáno vysvědčení za druhé pololetí. Probíhá denně ve dnech školního vyučování od 11,30 do 16,00 hodin.

### Denní skladba činností:

Oběd - děti provedou základní hygienické potřeby a společně pod dohledem vychovatelky se přemístí do jídelny, kde poobědvají. Dbáme na dodržování hygieny stolování a na základní společenská pravidla slušného chování během oběda.

Odpočinkové činnosti a) klidový režim – poslech pohádky, malování u stolečků, stolní hry, hrací koutky – hračky dle individuálního zájmu, stavebnice, kostky, puzzle...

b) aktivní odpočinek – protahovací a dechová cvičení – volíme zábavnou formu, kolektivní hry na koberci – snažíme se děti motivovat poutavostí hry tak, aby se všechny zapojily dobrovolně do této činnosti, tematické vycházky...

Zájmové a rekreační činnosti – kolektivní hry dětí na koberci a u stolečků spontánní i řízené vychovatelkou. Učíme se vzájemně spolupracovat, komunikovat, uvědomovat si sami sebe a být tolerantní a ohleduplný k druhým. Vždy se snažíme vyzvednout, co se nám líbilo a zmínit, co by se dalo zlepšit a proč. Při práci se stavebnicí rozvíjíme fantazii dětí – při hodnocení se vždy snažíme najít klady u všech dětí.

*Výtvarná výchova* – věnujeme se výtvarné činnosti nejen dle vypracovaných tematických celků, ale umožňujeme dětem také individuální výtvarný projev.

*Dramatická výchova* – využíváme zájmu dětí pro předvedení dané role a připravujeme tematické celky podporující rozvoj této oblasti vzdělávání.

*Tělesná výchova* – v zimním období a v případě špatného počasí využíváme prostory tělocvičny pro pohybové a sportovní aktivity dětí. V případě příznivého počasí provádíme tyto aktivity na hřišti. Podporujeme nejen rozvoj tělesné zdatnosti a otužování dětí, ale zejména zdravou soutěživost, spontánnost a zájem o hru.

*Pracovně-technické činnosti* – při práci s papírem, modelínou, textilem a dalším materiálem vedeme děti k pečlivosti, rozvíjíme jemnou motoriku a prohlubujeme estetické cítění.

*Hudební výchova* – pro oživení hudebních činností zpíváme oblíbené písničky.

Příprava na vyučování – své znalosti si děti mohou procvičit formou didaktických her, vědomostních soutěží a kvízů. Je zde možnost využití počítačů – děti se učí formou her pracovat s moderní technikou.

Jiné činnosti – nepravidelné aktivity – stavění sněhuláků, malování na asfalt, apod.

Příležitostná činnost:

1. blok - PODZIM (září, říjen, listopad)

Září - Všichni jsme zde kamarádi

- seznámení nových žáků s činností a pravidly chování ve školní družině
- poučení všech žáků o zásadách bezpečného chování v prostorách školní družiny, v tělocvičně, školní zahradě
- povídáme si o významu kamarádství mezi spolužáky
- kreslíme portréty kamarádů – hrajeme si na malíře
- učíme se hodnotit chování a výkony – na každém spolužákovi najít něco pěkného, zač bychom ho mohli pochválit
- hrajeme hry na posílení přátelských vztahů – „kdo jsem a co mám rád?“
- vyrábíme papírové vlaštovky – soutěž v nejdelším doletu

Říjen - Barvy podzimu

- vyrábíme papírové draky, zkusíme je pouštět na školní zahradě
- barvy kolem nás – pozorujeme změny v podzimní přírodě, vyrábíme koláže z donesených přírodnin
- podzim na zahradě - jaké znáš druhy ovoce a zeleniny které sklízíme na podzim?
- rej duchů – vyrábíme masky na Halloween

Listopad - Zvyky a tradice

- dušičky – povídáme si o památce zesnulých
- čteme si pověsti a báje z našeho regionu – kreslíme na toto téma obrázky dle vlastní fantazie
- adventní čas – jaké zvyky se drží v tuto předvánoční dobu
- vyrábíme předvánoční výzdobu do oken školní družiny

2. blok - ZIMA (prosinec, leden únor)

Prosinec - Kouzelný čas Vánoc

- vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, šišek, ořechových skořápek
- soutěžíme o nejpovedenější masku čerta, Mikuláše, anděla
- pro rodinu, přátele či kamarády vyrábíme vánoční přáníčka nebo drobné dárky
- doneseme malou ukázkou vánočního cukroví – vyměňujeme si recepty pro maminky
- posezení u vánočního stromečku - vánoční nadílka pro děti ve školní družině
- posloucháme koledy, hrajeme si s novými hračkami, sledujeme vánoční pohádky

Leden - Paní Zima

- vystřihujeme sněhové vločky z papíru
- kreslíme paní zimu
- pořádáme soutěž o nejhezčího sněhuláka (při absenci sněhu si ho vyrobíme ve školní družině z libovolného materiálu)
- zkusíme koláže na téma zimních sportů
- soutěžíme v Pexesu

### Únor - Masopust

- vytváříme plakáty a pozvánky na masopustní průvod masek v místě bydliště
- vyrábíme si masky na karneval
- povídáme si o zvířátkách v zimě – jak jim pomáháme přežít? (krmítka pro ptáčky, krmelce pro lesní zvěř).
- dle počasí pořádáme koulovačku před školou
- z barevných papírů tvoříme valentýnská přání pro naše blízké

### 3. blok - JARO (březen, duben, květen)

#### Březen - Kniha je můj kamarád

- povídáme si o knížkách – která je moje nejoblíbenější? které knižní hrdiny mám nejraději?
- kreslíme vodovými barvami pohádkové postavy
- zkusíme si vyrobit vlastní malou knížku
- 28. březen – den učitelů (proč jej slavíme v tento den? kdo to byl učitel národů – Jan Ámos Komenský).

#### Duben - Probouzíme jaro - Velikonoce

- zdobíme školní družinu a okna symboly velikonoce
- vyrábíme velikonoční přání, kraslice, zajíčky a beránky z různých materiálů
- učíme se koledy či říkanky na velikonoční pomlázku
- filipojakubská noc – vyrábíme malé čarodějnice na spálení při pořádání čarodějnických ohňů
- poznáváme a vyrábíme jarní květiny z krepového papíru

#### Květen - Moje maminka

- soutěž o nejkrásnější portrét maminky
- vyrábíme přáníčka a drobné dárky ke dni matek pro maminky
- besedujeme o tom, co pro nás znamená naše maminka – jak jí doma pomáháme
- květnové pranostiky – kdo nějaké zná a umí vysvětlit její význam?
- při příznivém počasí hrajeme míčové hry na školní zahradě

### 4. blok - LÉTO (červen)

#### Červen - Těšíme se na prázdniny

- slavíme den dětí (výběr nejoblíbenější činnosti, shlédnutí nejmilejší pohádky apod.)
- na školní zahradě malujeme křídami na asfalt
- stavíme z konstruktivních stavebnic(lego, cheva, seva) domečky, ve kterých bychom chtěli žít
- povídáme si o plánech na prázdniny – kam pojedeme na dovolenou, nebo na tábor
- poučení o možném nebezpečí úrazů při hrách a různých letních aktivitách o prázdninách

## Formy vzdělávání

Činnosti pravidelné – týdenní skladba zaměstnání a zájmové kroužky

Činnosti příležitostné – akce ŠD (soutěže, besedy, apod.)

Spontánní činnosti – volné hry, spontánní pohyb venku, průběžné činnosti – rozhovory apod.

Odpočinkové činnosti – klidové činnosti (poslechové, individuální hry, zpěv)

Příprava na vyučování – didaktické hry, tematické vycházky, další činnosti upevňující a rozšiřující poznatky z vyučování

Strategií pedagogické práce ve školní družině je respektování požadavků volného času:

Požadavek dobrovolnosti – všechny činnosti, které děti vykonávají, by měly být na základě dobrovolnosti. Důležitá je motivace.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – nabízíme pestrou škálu činností, aby si děti „měly z čeho vybírat“

Požadavek zájmovosti a zajímavosti – vycházet ze zájmu dětí. Činnosti by se měly zajímavě prezentovat.

Požadavek aktivity – v činnosti by měli být aktivní všichni zúčastnění.

Požadavek citovosti a citlivosti – činnosti by měly navozovat kladné emoce a přinášet radost, k hodnocení je třeba přistupovat citlivě.

Požadavek seberealizace – dítě by se mělo v konkrétní činnosti najít, dělat ji rádo a měla by ho uspokojit.

## Obsah vzdělávání

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní realizační plány. Vychovatelka má dostatek prostoru k tvořivé práci, může ji volně přizpůsobovat konkrétním žákům a upravovat jej v souladu s jejich dosavadní zkušeností i s jejich aktuálními zájmy.

## JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Jedná se o vzdělávací oblast, která zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím i výchovném procesu. Snažíme se především o rozvíjení slovní zásoby formou her, předávání i získávání informací, zvládnutí běžné komunikace, získání sebedůvěry a sdílení čtenářských zážitků.

## MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vedeme děti k využívání matematických poznatků a dovedností v reálném životě a k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti při řešení úloh.

## ČLOVĚK A JEHO SVĚT

### Místo, kde žijeme

Tematický okruh zahrnující poznávání nejbližšího okolí, organizaci života nejen v rodině, ale také mimo ni.

U nejmenších dětí jde např. o tematické vycházky do okolí jejich bydliště, školy apod. Zde je nutná aplikace dopravní výchovy – didaktické hry s dopravními značkami.

V rámci výtvarné výchovy společný nákres obce. Může následovat zhotovení modelu obce z papírových krabiček a kartonů, kamínků, větviček a dalších přírodnin nasbíraných dětmi během vycházek.

Děti se postupně seznamují s obcí, ve které žijí.

Součástí tohoto tematického okruhu je také získávání úcty k místním tradicím a znalost regionálních pověstí. Zařazujeme zde vycházky na místa, ke kterým se vztahují místní pověsti, ale také poslechovou činnost a prvky dramatické výchovy.

Nesmíme opomíjet ani život v rodině – vedeme rozhovory o životě v rodině i v kolektivu, vzájemných vztazích mezi jednotlivými členy apod.

### Lidé kolem nás

V tomto tematickém okruhu se děti učí osvojování zásad vhodného chování tedy zvyšování a posilování sociálních kompetencí, odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování, posilování komunikačních dovedností, schopnosti najít své místo ve skupině a ve společnosti a zejména formování životních postojů.

Prvořadě je osvojování a dodržování základů společenského chování:

- a) kultivování verbálního i neverbálního projevu – rozvoj slovní zásoby a její přiměřené používání za osobního příkladu vychovatelky (zdravení, komunikace, poděkování, ...). Je možné využít prvků hry, drobných dramatických improvizací, mediální výchovy.
- b) naučit se umění naslouchat druhým – děti se učí hrou potlačovat sobecké tendence a vnímat i přijímat názory ostatních.
- c) naučit se komunikovat i uplatňovat ve skupině – vhodné kolektivní hry, při nichž se kolektiv stmeluje a děti se učí vzájemně spolupracovat. Možnost využití dalších činností např. výtvarné, tělesné, dramatické výchovy
- d) naučit se komunikovat v různých sociálních prostředích a situacích – děti se učí adekvátně reagovat na nejrůznější podněty prostředí, ve kterém se nacházejí a na danou situaci – velmi vhodná „hra na něco“ a následná reflexe dětí (kino, divadlo,



dopravní prostředky, ...) Pěstujeme potřebné vědomosti, dovednosti a postoje v sociálních vztazích – formování osobnosti dítěte.

- e) společné stanovení obecných pravidel slušného chování – děti sestaví desatero základních pravidel a dbají na to, aby byla tato pravidla dodržována. Učíme se objektivnímu sebehodnocení vlastního jednání, odpovědnosti za své chování i tomu, jak nést důsledky svých činů.
- f) posilujeme autoregulační systémy – (naučit se řídit sám sebe) – prostřednictvím her cvičíme překonávání mezních situací. Využíváme i sportovních aktivit jako např. soutěžení v družstvech i jednotlivců, míčové hry jako prostředek k vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy. Učíme děti nerezignovat, ale naopak usilovat o úspěšné řešení. K tomu slouží také didaktické hry a vědomostní soutěže a kvízy popř. kombinace sportovních a vědomostních, výtvarných i pěveckých soutěží. Dbáme o to, aby každé dítě našlo prospěšné uplatnění v některém oboru, a vždy se snažíme o kladné, pozitivní hodnocení jako motivaci k další činnosti.

#### Lidé a čas

Těžištěm tohoto tematického okruhu je především vybudování správného režimu dne nejen v domácím prostředí, ale také dodržování určitého pravidelného režimu ve škole a ve ŠD.

- 1) naučit se úctě k času druhých – takt, tolerance, ohleduplnost a porozumění
- 2) adekvátně a smysluplně využívat svůj čas
- 3) vybudovat návyky na pravidelnou přípravu na vyučování

Děti se učí znát hodnotu času i to jak se svým časem nakládat. Naučí se pravidelnosti a dodržování denního režimu.

V družině děti diskutují o tom, jak tráví svůj volný čas, projevují své názory na to, co je správné a co by se mělo v jednotlivých případech změnit. Následně si společně vytvoříme denní plán družiny, podle kterého budou probíhat jednotlivé činnosti a děti se ho naučí s výjimkou mimořádných akcí akceptovat i dodržovat.

#### Rozmanitosti přírody

Prostřednictvím tohoto tematického okruhu se děti seznamují s proměnlivostí živé a neživé přírody. Součástí tohoto okruhu je plánování tematických vycházek, pobytů v přírodě, pozorování změn a následné zpracování získaných poznatků. Děti se učí kladnému vztahu k přírodě a přírodnímu bohatství, které je nutno zachovat jako cenné dědictví pro příští generace. Podnikáme vycházky do okolí. Učíme se poznávat byliny a povídáme si o jejich prospěšnosti a využití. Děti se stávají postupně aktivními ochránci přírody – sbíráme papír, víčka od petlahví, třídíme odpady a vysvětlujeme si k čemu je to dobré. Sázíme a sejeme květiny, o které se děti následně starají. Využíváme přírodní materiály při zhotovování rozmanitých výrobků v rámci pracovní výchovy.

#### UMĚNÍ A KULTURA

Děti si osvojují estetické vnímání světa, neverbální vyjadřování pomocí kresby, vyjádření hudbou a písněmi. Učí se chápat a zafixovat si běžné kulturní projevy.

## ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

V tomto tematickém okruhu se učí děti sebepoznání. Získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a odpovědnosti za své zdraví.

Spadá sem péče o osobní hygienu, stravovací a pitný režim.

Do této oblasti dále náleží prevence úrazů a dbaní o bezpečnost, což je nutné dětem vštěpovat neustále a to ihned po nástupu do družiny na začátku školního roku.

Učíme se s dětmi ošetřit drobná poranění v rámci první pomoci a jak přivolat odbornou pomoc. Tyto aktivity můžeme provádět formou hry. Nacvičujeme také telefonické přivolání rychlé pomoci.

Učíme se jak a proč se otužovat a také proč je důležitý tělesný pohyb. Věnujeme se sportovním aktivitám v tělocvičně nebo na hřišti a především pravidelnému pobytu na čerstvém vzduchu.

Do této oblasti patří také naučit se nepodléhat cizím vlivům jako je kouření, konzumace alkoholu, drogové závislosti, ale také závislosti na virtuálních drogách (televize, video, počítač...)

## ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Děti vedeme ke kladnému vztahu k práci, osvojení si pracovních dovedností a návyků, k užívání vhodných pomůcek při práci v běžném životě, k uplatňování vlastních tvořivých nápadů a k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci.

## PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Nedílnou součástí zájmového vzdělávání jsou průřezová témata, která jsou vymezena v základním vzdělávání a procházejí napříč vzdělávacími oblastmi zájmového vzdělávání.

### Osobnostní a sociální výchova

Přínos k rozvoji osobnosti dítěte:

Napomáhá ke zvládnutí vlastního chování, přispívá k utváření dobrých vztahů v kolektivu, rozvíjí komunikaci, vede k uvědomění si hodnoty spolupráce a pomoci.

### Výchova demokratického občana

Přínos k rozvoji osobnosti dítěte:

Vede k obhajobě a dodržování lidských práv a svobod, k pochopení významu řádu a pravidel, ke spravedlivému posuzování, rozvíjí sebekritiku, učí sebeúctě a samostatnosti.

### Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Přínos k rozvoji osobnosti dítěte:

Rozvíjí vědomosti o odlišnostech mezi národy.

### Multikulturní výchova

Přínos k rozvoji osobnosti dítěte:

Učí je chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti druhých, uvědomovat si možné dopady svých verbálních a neverbálních projevů a připravenost nést odpovědnost za své jednání.

#### Environmentální výchova

Přínos k rozvoji osobnosti dítěte

Rozvíjí vztahy člověka a prostředí, vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jeho ohrožení.

#### Mediální výchova

Přínos k rozvoji osobnosti dítěte

Rozvíjí komunikační schopnost, učí využívat médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

## **Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Při výběru činností v družině, motivování i hodnocení žáků bereme ohled na žáky, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Těmto dětem je věnována při začleňování do volnočasových aktivit průběžná zvláštní pozornost.

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny úzce spolupracuje s ŠPP, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními, s třídními učitelkami žáků a jejich zákonnými zástupci.

Naším cílem je začlenit děti se speciálními vzdělávacími potřebami do aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře.

Pracujeme se specifickými činnostmi s cílem reedukace žáka, nabízíme činnosti respektující žáka, (činnosti shodné na úrovni žáka). Podpůrná opatření k začlenění do činnosti probíhá za pomoci školní asistentky, speciálních pomůcek a individuální péče.

Pro rozvoj talentovaných žáků nabízíme další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

## **Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání**

Žáka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněného zápisního lístku s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny. Přihlášky eviduje vychovatelka školní družiny. O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí (zaměstnanost obou rodičů, děti z neúplných rodin, celotýdenní docházka v plném režimu). Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky nižších ročníků a žáky dojíždějící, k pravidelné docházce však mohou být přijati i starší žáci, pokud oddělení nedosáhlo

limitujícího počtu žáků. Činností školní družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení. Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny oznámí zákonní zástupci dítěte písemnou formou ředitelce školy. O případném vyloučení z docházky do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě návrhu vychovatelky školní družiny a po projednání v pedagogické radě. Rozhodnutí o vyloučení ze školní družiny sdělí ředitelka školy rodičům žáka písemně s patřičným zdůvodněním. Vzdělávání ve školní družině je ukončeno předposlední školní den.

## **Materiální podmínky**

Pro každodenní činnost využíváme prostory školní družiny. Kapacita družiny je 29 žáků. V místnosti je skládací koberec, který děti využívají zejména ke hře se stavebnicemi, při rozhovorech i odpočinkových činnostech. Pro zájmové a rukodělné činnosti je část místnosti vybavena stoly a židličkami. Pro odpočinek jsou k dispozici měkké barevné sedačky. Hygienické zázemí máme v blízkosti družiny.

Pro zájmové činnosti se snažíme využít další vhodné prostory v budově školy: tělocvičnu, školní zahradu, hřiště na kopanou, kurty apod. Na zahradě jsou průlezky a lavičky, stůl na stolní tenis.

Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, hračky, stolní hry, drobná cvičební náčiní jako např. míče apod. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát i ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení. Máme stanovená pravidla pro jejich využívání a péči o ně. Pro aktivity venku si mohou žáci vybrat sportovní náčiní – různé druhy míčů, švihadla, skákací gumy, pálky na stolní tenis, badminton, hokejky, kruhy apod. Tyto pomůcky máme uložené v kabinetě tělesné výchovy.

Máme k dispozici DVD přehrávač, televizi, magnetofon. Pro poslechové činnosti používáme kazetové magnetofony a CD přehrávač.

K ukládání oděvů a obuvi slouží žákům šatny, které přísluší jejich třídě. Pitný režim je zajištěn.

## **Personální podmínky**

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují dvě plně kvalifikované vychovatelky. (Od 11,30 pouze jedno oddělení, od 12,30 obě oddělení, od 14,30 opět jedno oddělení).

Obě vychovatelky dokážou vybranými aktivitami v účastnících činnosti vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet tak pozitivní stránky osobnosti. Zaměření vychovatelek je různorodé od výtvarných a hudebních činností po sport a týmové hry.

Mají také možnost dalšího zvyšování odbornosti formou školení, kurzů, seminářů, apod.

## **Ekonomické podmínky**

Za pobyt dětí ve ŠD je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitelka školy. Výše poplatku činí 100 Kč za jeden kalendářní měsíc. Poplatek se platí jedenkrát za půl roku, tj. dvakrát za školní rok hotově ředitelce školy. Prostředky získané z úplaty jsou součástí rozpočtu školy. Do školní družiny je pořizováno dostatečné množství výtvarného materiálu, didaktických her a různých pomůcek.

## **Bezpečnost práce a ochrana zdraví**

Seznamujeme žáky s možnými riziky pohybu ve škole a mimo ni. Děti jsou dále v průběhu školního roku seznamovány s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou poučovány o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při různém ročním období, při sportování apod. Opakovaně nacvičují postup základního lékařského ošetření při úrazu a rychlého opuštění budovy ZŠ v případě požáru.

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené a bezpečné. Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti a být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Děti nejsou přetěžovány, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

### Co je možné zlepšit v rámci bezpečnosti a zdraví žáků:

- včas upozorňovat rodiče na zdravotní změny žáka (příznaky možného onemocnění)
- žáky nevystavovat nadměrné zátěži počítačů
- hlídat zdravotní nezávadnost hraček
- dbát na vhodný nábytek – musí odpovídat vzrůstu dětí
- pečovat o bezpečnost na školním hřišti

## **Zveřejnění školního vzdělávacího programu**

Školní vzdělávací program vydává ředitelka školy. Je zveřejněn na informačním místě školy, ve školní družině a na webových stránkách školy.